

afb. 12. Protestbriefkaart van de Bewonersorganisatie Vreewijk tegen de plannen van Com.wonen en de gemeente Rotterdam.
(foto auteur)

De toekomstvisie van het college van B&W

Onder druk van de wijk en de gemeente en in afwachting van een wijkvisie (sic!) moest Com.wonen na een paar maanden stoppen met het leegmaken van woningen. Er was trouwens ook geen sloopvergunning aangevraagd, had het Actiecomité ontdekt. Het comité organiseerde een grootscheepse mobilisatie tegen de sloop.

Pers en tv werden gewaarschuwd evenals de Woonbond en op 30 augustus 2006 werd het kantoor van Com.wonen bezet. Een jaar later wist het comité zeven notabele Rotterdamse families die in 1913 bij de oprichting van Vreewijk waren betrokken –nazaten van Van Ravesteyn, Van der Mandele, Mees, Dutilh, Schadee, Berlage en Granpré Molière– te bewegen tot een verontruste brief over de sloopplannen naar een groot aantal instanties, van de minister-president tot de Bond van Nederlandse Architecten. Het Historisch Genootschap Roterodamum organiseerde in maart 2008 een openbare bijeenkomst waar deskundigen hun visie op de wijk en de plannen gaven.

Twintig jaar na de eerste aankondiging diende de gemeente Rotterdam in 2007 eindelijk een aanvraag Beschermd Stadsgezicht ex art. 35 van de Monumentenwet 1988 in. De argumenten uit de toelichting zullen de lezer inmiddels bekend voorkomen: een goed

bewaard plan van aanleg van de wijk; gemeenschappelijke groene binnenterreinen; een beeldbepalende groenstructuur; de grotendeels bewaarde traditionele architectuur; de fijnzinnige verhouding tussen uniformiteit en uniciteit en goede stedenbouwkundige, architectonische en visuele relaties met de aangrenzende buitendijkse gebieden.¹⁷ Vanwege de lopende discussie over de herstructurering gaven de deelgemeente Feijenoord en de gemeentelijke dienst Stedebouw + Volkshuisvesting aan De Nijl Architecten opdracht tot een cultuurhistorische verkenning naar de 'specifieke opbouw en waardering van het beschermde stadsgezicht van plek tot plek'.¹⁸ Het resultaat hiervan verscheen eind 2009 in de vorm van een gedetailleerd en rijk geïllustreerd boekwerk. Door stadsvernieuwingsoperaties, zo luidt de hoofdconclusie, is het stadsbeeld verschaald door uit de toon vallende nieuwbouw uit de jaren tachtig; hinderlijk in het zicht komende trespabeplating aan latere renovatiewoningen; gestapelde woningen langs de Iependaal en Beukendaal en de verschrompelde kwaliteit van de buitenruimte (parkeren op achter-